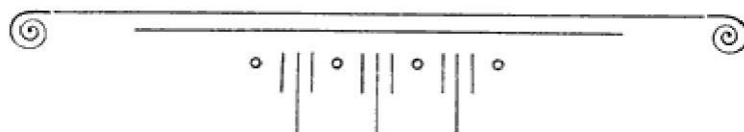

LJUBLJANSKI ZVON

Nadežda Gareva.

Macedonska drama.

- »Odhajaš že od mene proč?
Sneg mete, temna pada noč!
- »Volkovi z Nerečke planine
deró zdaj trumoma v doline.
- »Oh, Konstantin, predragi moj,
ostani tukaj vsaj nocoj!
- »Ne ljubiš več neveste svoje? . . . «
»»Nadežda, sladko dekle moje,
»»kako te ljubim, Bog vé sam! . . .
A drug zdaj glas me kliče tam!
- »»O Macedonija prekrasna!
Kdaj pač svobode zarja jasna
»»zasije tudi tebi, kdaj?
Kdaj sužnosti bo tvoje kraj?
- »»Ah, raja tvoji smo sinovi,
železni naši so okovi!
- »»Vsak branijo nam prost korak . . .
In kamor se obrneš, mrak . . .
- »»A zdaj budijo se trpini!
Bojijo že se nas Turčini!
- »»Nocoj je počil vstaje čas . . .
Hajduk, to veš, sem tudi jaz!

»»Rojaki čakajo že name,
 zadeli puške so na rame!
 »»Ná' roko, ljubica, v slovó!
 In če me več nazaj ne bo,
 »»Nadežda, preveč mi ne plakaj,
 hajduka-ženina ne čakaj!««
 »Le pojdi, dragi Kosta moj,
 le pojdi za svobodo v boj!
 »Če me ne moreš vzeti s sabo,
 pa srce moje pojde s tabo!
 »Gorjé mu, kdor te vjame mi!
 Gorjé mu, kdor te vzame mi!
 »Maščujem zate se, maščujem!
 Življenje zate jaz žrtvujem!
 »Poljub poslednji daj mi vroč!
 Smrt Turkom! . . . Tebi — lahko noč!«

* * *

To bil je lov, to bil je lov!
 Ujel hajdukov sem glavarja,
 ujel predrznega Bolgarja!
 O pasja vera! Sto volkov!
 In sredi sela Krušorada
 ujel strupenega sem gada!

Tá Kosta Popov! Noč in dan
 tam ščuval mi je hrib in plan,
 vznemirjal mi Florino samo!
 Ujet je tiček in zaprt,
 in jutri že ga čaka smrt . . .
 Imamo danes ga, imamo!
 Zaščitnik Turkov, dobri Allah,
 stotisočkrat ti srčna hvala!

No, kaj je, sluge moji, hej!
 Kaj gledate! Vaš Arif-bej,
 kaj ne, je prava korenina!
 Ponaša se z menoj Florina.

Še v Carigradu sultan moj
 sam zadovoljen bo z menoj!
 O, jaz pokažem jim gospoda
 tem džavrom! In moj jatagan
 iz glav prežene pusti san
 jim, ki mu pravijo: svoboda!

Kako sem danes vam vesel!
 Kaj bi od radosti počel?
 Kaj mi je čibuk, kaj mi kava!
 Od rakije bolí me glava . . .
 Zabave boljše si želim,
 vi, črne duše saracenske!
 Po nečem slajšem hrepenim!
 Kaj dobra volja je brez — ženske!
 Ste li, vi záptije,¹⁾ za kaj?
 Poznate mesto, naš okraj?
 Poznate kje kaj mičnega,
 dekleta gladkoličnega?
 Med Macedonkami se včasí
 dobí kaj lepega na vasi . . .
 Dekleta mladega, hehè,
 kristjanko nežno, vitko, belo,
 cvetlico bujno razcvetelo,
 želí si drevi mi srcé!
 Razumete? Brž, brž na pot!
 Vaš Arif-bej ni skop gospod!

* * *

»Cekinov žoltih nam naštej!
 Privedli nekaj smo ti, bej!
 Stvar mlada, sveža je, kipeča . . .
 Za harem vsak bi bila sreča!

»Ah, kakšne njene so oči!
 To kar gori in se iskrí!
 Za kmeta bilo bi je škoda;
 rojena je le za gospoda!

¹⁾ turški žandarji.

»Na cesti, daleč ne odtod,
nam sama prišla je naprot.
Tam blizu Nerečke planine
smo srečali jo sred ravnine.

»In ko smo vprašali jo: kam?
jokaje pravila je nam,
da ženin njen je po nesreči
zaprt v Florini v temni ječi.

»Pa smo ji rekli: Še nocoj
te videl bode ljubček tvoj!
Ta pot naravnost k njemu vodi . . .
Haha! Zdaj ti njen ženin bodi!

»»Naj vstopi deklica! Naprej! . . .«
»Tu je nevesta, Arif-bej!
Nocoj boš v rajskih slastih plaval!
Tako še nisi se zabaval!«

* * *

»Ej, lepa moja golobica,
naj gladka ti pobožam lica!

»Kako je rožnat tvoj obraz,
kak vitek tvoj deviški stas!

»No, sedi tu ob moji strani!
Ne boj se me in se ne brani!

»O ti deklè, o ti deklè,
kako ti sladko je imé?

»»Nadežda Gareva!« . . . »Prekrasno!
Bolgarka torej! To je jasno!

»Huríske v raju lepše ní,
ko moja si, Nadežda ti!

»Pa, kaj si resna in molčeča?
Zadela mar te je nesreča?

»Ti iščeš ženina! . . . Nocoj
naj rajši jaz bom ženin tvoj! . . .«

»»Ne! Tvoja nisem jaz nevesta!
Le Kosti Popovu sem zvesta! . . .««

»Haha! Hajduk je ženin tvoj!
Tvoj Kosta zdaj jetnik je moj;

»on za zaklenjenimi vrati
zdaj sanja o svobodi zlati! . . .«

»»Ti vzal si mi ga, Arif-bej!
O, daj mi ga pri priči tej!

»»Brez njega nočem več živeti!
Kaj čem brez Koste jaz na sveti? . . .««

»Ah, pusti prazne té skrbí!
Ljubiva se! Glej, čas beží!

»Udaj se mi, deklè cvetoče!
Nadežda, kak te ljubim vroče! . . .«

»»Črtim te, zaničujem! Fej!
Kje Konstantin je moj? Povej! . . .««

»Haha! Ne jezi se, ne plakaj!
Do jutri zjutraj še počakaj,

»in ženina ti izročím!
Poprej pa sam ga ustrelím! . . .«

»»Tí umri prej! . . . Ná, zver pijana,
moj handžar v prsi! . . . To je rana!

»»To tvoja je pohotna kri,
tiran! . . . Kako vrti očí! . . .

»»Vstopite, Turki, le vstopite!
Gospoda več si ne vzbudite!

»»Tu sem! Poglejte mi v obraz!
Jaz vam zabodla sem ga, jaz!

»»Tu sem! Sladkó po tej osveti
zdaj z ljubčkom vred mi bo umreti!««

A. Aškerc.

